AVİM Yorum • No: 2015 / 26 • Mart 2015

TÜRKİYE'NİN G-20 DÖNEM BAŞKANLIĞI

Hande Apakan

2015 yılı Türkiye için iki husus nedeniyle önem taşımaktadır. Bunlardan birincisi, 2015in Çanakkale Zaferinin 100. yılı olmasıdır. İkincisi ise Türkiyenin bu yıl G-20 dönem başkanlığını üstlenmiş olmasıdır. Türkiyenin G-20 gibi küresel ekonomik ve finansal konuları ele alan bir gruba dönem başkanlığı yapması, onun bir yandan G-20nin bilinen gündemine yeni bir dinamizm kazandırmasına, diğer yandan da uluslararası alanda imajını güçlendirmesine vesile olabilecektir. Bu yazıda, Türkiyenin G-20 dönem başkanlığı vesilesiyle küresel tartışmalara ne gibi katkılar yapabileceğini tartışacağız.

Türkiye, esasen, 1 Aralık 2013ten itibaren G-20nin yönetim mekanizmasını oluşturan Troyka içinde yer almaktadır ve bu konumunu 1 Aralık 2016ya kadar sürdürecektir. G-20 2015 liderler zirvesi Türkiyenin ev sahipliğinde 15-16 Kasım tarihlerinde Antalyada gerçekleştirilecektir. Bu süreçte, ayrıca, bakanlar ve merkez başkanları toplantıları ve değişik düzeylerde bir dizi toplantı ve etkinlik de düzenlenecektir. Esasen, G-20 bakanlar ve merkez bankası başkanları toplantısının ilki 9-10 Şubat tarihlerinde İstanbulda düzenlenmiştir. Toplantıya, G-20 üyeleri ve davetli üyelere ek olarak uluslararası kuruluşların üst düzey yöneticileri de katılmıştır.

Kasım ayında yapılacak olan zirveye bir ön hazırlık niteliğinde görülen bu toplantıda, küresel ekonomik görünümün yanı sıra, kapsamlı büyüme stratejileri, finansal düzenleme reformlarının uygulanması, uluslararası vergi ve IMF 2010 kota ve yönetim reformuna ilişkin konular ele alınmıştır.

G-20, özellikle 1990ların sonunda yaşanan ekonomik krizleri takiben, gayri resmi bir istişare forumu olarak ortaya çıkmıştır. Son 20 yıl içinde, uluslararası ekonomiye bakıldığında, özellikle birkaç ülkede başlayarak dünyanın çeşitli bölgelerine yayılan ekonomik krizlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Soğuk Savaş öncesi dönemde yaşanan krizlerin batılı ülkeler önderliğinde önüne geçilebilirken, günümüzde ekonomik krizlere çözüm bulunmasının güçleştiği ortaya çıkmıştır. Artık, ekonomik krizlere, yükselen güçlerin işbirliği olmaksızın etkili çözümler bulunamayacağı görülmektedir. Küresel ekonomideki ağırlık merkezinin de gelişmekte olan ülkelere doğru kaymakta olduğu bu dönemde, küresel yönetişim mekanizmalarının geliştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. G-20 de bu dönüşümün uluslararası yönetişimdeki bir sonucu olarak algılanabilir.

25 Eylül 1999da Washingtonda gerçekleştirilen G-7 Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısında oluşturulmasına karar verilen G-20, dünya ekonomisinin %90ını, dünya ticaretinin %80ini ve dünya nüfusunun üçte ikisini kapsamaktadır. Yükselen ekonomilerle gelişmiş ülkeleri bir araya getiren G-20, ABD, Almanya, Arjantin, Avrupa Birliği Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan ve Türkiyeden oluşmaktadır. Ayrıca, düzenlenen toplantılara IMF, OECD, Dünya Bankası üst düzey temsilcileri de katılmaktadır. Bu çerçevede, G-20, uluslararası yönetişimdeki önemli bir boşluğu doldurmuştur. G-20, gelişmiş ülkelerin ve yükselen ekonomilerin küresel ekonomik karar alma süreçlerinde temsil edilmesi ve daha dengeli ve kapsamlı bir küresel yönetişim arayışında önemli bir adım teşkil etmiştir.

G-20nin gayri resmi yapısının, oluşumun etkinliğini artırdığı yönünde düşünceler de bulunmaktadır. Çalışmalarını iki temel kanaldan yürüten G-20, geniş bir alanda faaliyet göstermektedir. Finans kanalında, küresel ekonomi, uluslararası finansal mimari, uluslararası vergi ve iklim değişikliklerinin finansmanı yer alırken, Sherpa kanalında ise kalkınma, enerji sürdürülebilirliği, yolsuzlukla mücadele, ticaret ve istihdam konuları ele alınmaktadır. 2008 küresel finansal krizini takiben düzenli zirve toplantıları düzenleyen oluşum, IMF kaynaklarının artırılması gibi önlemler alınmasına vesile olmuştur.

Yine gayri resmi yapısı çerçevesinde, bir sekretaryaya sahip olmayan G-20nin yıllık gündemi ve öncelikleri dönem başkanlığı tarafından belirlenmektedir. Türkiyenin dönem başkanlığı öncelikleri üç ana başlıkta ele alınmıştır: i)Küresel toparlanmanın güçlendirilmesi ve potansiyelin artırılması, ii) Dayanıklılığın artırılması, iii) Sürdürülebilirliğin desteklenmesi. Bu konu başlıkları altında, Türkiyenin, kendi deneyimlerinden yola çıkarak, sürdürülebilir kalkınma, kalkınmanın finansmanı, En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) ve kırılgan gruplar olarak ifade edilen kadınların ve gençlerin toplumdaki statülerinin iyileştirilmesi konularını ön plana çıkarması beklenebilir.

Türkiyenin 2015 yılındaki G-20 başkanlığının, uluslararası toplumdaki imajının güçlendirilmesine vesile olacağı da düşünülebilir. Mevcut ekonomik sistemde, IMF ve Dünya Bankasında yükselen güçlerin daha fazla söz sahibi olmasını sağlayacak reformlar uzun zamandan beri hayata geçirilememiştir. Bu çerçevede, ülkemizin G-20 dönem başkanlığı sırasında, gelişmiş ülkeler ve yükselen güçler arasında bir köprü rolü üstlenerek küresel yönetişimin gözden geçirilmesine destek verebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, Türkiye, dönem başkanı sıfatıyla, G-20 toplantılarına İspanya, Singapur ve Azerbaycanın yanı sıra, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği ASEANın, Afrika Birliğinin ve Afrikanın Kalkınması için Yeni Ortaklık isimli girişimin (NEPAD) dönem başkanlarını G-20 toplantılarına davet etmiştir.

Dahası, Türkiye, sanayileşmesi, KOBİleri, teknoloji kullanan ekonomik yapısıyla birçok gelişme yolundaki ülkeye ilham kaynağı olabilecek bir ülkedir. Genç nüfusu, yabancı yatırımlar açısından çekici pazarı ve gelişen altyapısı ile Türkiye, Avrupanın 6., dünyanın

16. büyük ekonomisi haline gelmiştir. Türk ekonomisi, ayrıca, 1990ların sonundan bu yana yaşanan ekonomik bunalımlar karşısında dirençli karakterini kanıtlamıştır. Ülkemizin G-20 başkanlığında, tüm bu tecrübelerini diğer ülkelerle paylaşması yararlı olacaktır.

Tüm bunlar ışığında, Türkiyenin G-20nin bilinen gündemine bu konularda yeni bir dinamizm kazandırması ve uluslararası alanda yapılan tartışmalara katkıda bulunması beklenebilir. Bu durum, Türkiyenin uluslararası alanda siyasi ve ekonomik zeminlerde birbirini olumlu olarak etkileyen konumunu da güçlendirecektir. Diğer taraftan, Türkiyenin G-20 dönem başkanlığının, ülkedeki yapısal reformların gerçekleştirmesi, hukuk devletinin pekiştirilmesi, eğitim kalitesinin artırılması konularında gerekli atılımları yapması konusunda da itici bir güç olacağı düşünülmektedir. [i]

* Fotoğraf: g20.org

[i] İKV, 19 Kasım 2014.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: Apakan, Hande. 2026. "TÜRKİYE'NİN G-20 DÖNEM BAŞKANLIĞI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 26. Mart 04. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/TURKIYE-NIN-G-20-DONEM-BASKANLIGI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır